

P i f m e n o f t

a l i

G r a m a t i k a

s a

Perve Shole.

V' L U B L A N I

Natišnil Leopold Eger, 1811.

Na prodaj v' šolah.

v' *mem*, *zhem* (kjem) v' *knem*, kakor :
 sóblem sóbnem, grísem grísnem, klujem
 klunem, shíplem shípnem, bríshem brísnem,
 réshem résnem, klopozhem klopotnem,
 fézhem féknem.

Dopolnívne sturísh délavne ponavlavne s' premembo: *im* v' *am* in *ujem* *bim* v' *blam*, *dim* v' *jam*, *pim* v' *plam*, *rim* v' *riam*, *slim* v' *sham*, *sim* v' *sham*, *sim* v' *sham*, *shim* v' *ham*, *shim* v' *gam*, *vim* v' *vlam*, *zhim* v' *kam*, sraven tígá prejde deblov *o* v' *a*, postavim: napojim napajam, hranim hranujem, sgubim sgublám, odvadim odvajam, potopím potaplám, perkurim perkurjam, vdarim vdarjam, pustím pufham, potróšim potrósham, perjesím perjesham, perhím perham, isdihím isdihujem se, vlošim vlagam, ponovím ponavlám, oshívím oshivlám, tizhím tikám, zhverzhím zhverkám.

Obras ptujih imén per nas.

§. 162. Ptuje imena sploh per nas konzhuje mo in ík'anjamo, kakor ío íame na tebi; latínskím in gréshkím pa vezhídel konze ípremenjamo, kakor:

Daphnis, Adonis per nas: Dafnid, Adonid (po njih rodívnímu) Atreus, An-

dreas, Ptolemeus, Museum: Atrej, Andrej, Ptolemej, Musej.

Tityos per naf Titia.

Titius, Anicius, Marius, Evangelium, Idyllion: Tizi, Anizi, Mari, Evangeli, Idili.

Oseas, Isaias, Aeneas: Osea, Isaia, Enea.

Pallas (antis) Palant.

Ganymedes, Pindos, Cajus, Antoninus, Antonius, Aristoteles, Diogenes: Ganimed, Pind, Kaj, Antonin, Anton, Aristotel, Diogen.

Cypros, Oenotrus, Parthmos, Patroclus (to je imena s' enim glasnikam pred *l, m, n, r* pred konzam opushajo konez in devajo *e* med soglasnike) tedaj: Ziper, Zipra itd. Enoter, Patem, Patrokel. Tako Jupiter, Jupitra itd.

Ker sta dva druga soglasnika pred *us, os, um, on*, opushamo sgol konez, kakor: sakrament, testament; *sius* prejde rad v' *sh* kakor: Blasius, Ambrosius: Blash, Ambrosh. Anastasius pa ima Anaftasi.

Xius prejde v' *sh*, Alexius: Alesh. Alexander je per naf Sander.

Plato, Cicero itd imajo: Plato, Plátona. Zizero, Zizeróna itd.

§. 163. Pruje imena shenske dobivajo sploh konez *a*, kakor:

Juno, Atropos, Penelope: Juna, Atropa, Penelopa.

Elisabeth: Lisbéta, Lishpéta:

Isis, Thetis: Isida, Tetida.

Pallas (adis Pálada.

Ceres: Zeresá. Ktíre pa imajo konez *a*, ostanejo same na sebi.

E. GLASOVA MÉRA.

§. 164. Dolge so vse enoslošne imena, prelogi in glagoli, tudi vse enoslošne besede s' tremi soglasniki; rasun zhe stojé sraven she dalšhiga sloga. Dolgi so redaj: stan, dan, tih, dam, bersh.

§. 165. Kratki so všelej enoslóšni predlógi, tudi narezhje *ne*, in vési *pa*, *pak*, glagol *bi*, namestimena *me*, *te*, *se*, *mi*, *ti* namest meni, tebi. Predlogi so tudi kratki v' slošnih besédah, rasun imenvavniga náhod, prísad, pòkoj, sóted. Dalje se vdar prestopi, kakor: na-

Kasaviz sapopadka.

	fran.
P redgovor	III
Písmenost ali Gramatika	I
A. ZHERKE , njih shtevilo	—
Dolgi in kratki glasniki	4
Isréka nektirih foglálnikov	5
Slòg	6
Rasdelenje slógov	—
Pogòlt	7
B. BESÉDE	9
I. Imé	—
Spol; raslòzhik spola po pomenu in po konzhanju	10
Shtevilo	12
Padesh	13
Sklánjanje	—
I. fklanjanje	14
II „ „ „	23
III. „ „ „	27
IV „ „ „	32
II. Perlóg	36
stopnje mérjenja	40
shtevilne iména in perlógi	45
Redovne shtevíla	49
III. Namestimé	55

IV. Glagol	64
Naklòn, zhaš	66
Iize, ihtevílo, vpréga, deléshje	67
Podóba	68
Vpréga pomóshniga glagola <i>sim</i>	71
Vpréga glagolka	76
Obrasenje zhašov in naklónov	81
Nevpravni glagoli	82
V. Deléshje	102
VI. Predlog	—
VII. Narézhje	107
VIII. Vés	111
IX. Medmèt	113
C. VÉSANJE	115
I. Sklad besedi med seboj, sklád imén s' iméni	—
Sklad perloga s' imenam	117
Raba ihtevilnih imén	119
Sklad in raba namestimén	120
Vésanje glagolov	123
Raba glagolkih podób	128
Potréba in nepotréba predlógov	130
Sklad narézhij	133
Sklad vesi	134
II. Vésanje zelih isrékov in stavkov	135
Samnasebni réd besedí	—
Nenássebni réd	136
Perkrátjenje náslebniga réda	138
Vjémanje isrékov in stavkov	139

D. ISOBRASENJE BESÉD	148
Isobrasenje sloshenih, in imén	—
Isobrasenje perlógov	153
Obrasenje in preobrasenje glagolsko	156
Obras ptujih imén per naf	161
E. GLASOVA MÉRA	163
F. PREPÓNE	164
Pomén písmenjih beséd	168

P o p r a v a,

stran, versta, beri:

12	5	senoshet
26	24	pak ima
99	23	in 24 shumím, bobním
144	12	— lisujem — lishem
144	13	— lisujem — lisnem.

